

**OPERATIONEEL PROGRAMMA EFRO
REGIO OOST NEDERLAND**

2007-2013

Jaarverslag 2007

Versie 18 juni 2008

**Jaarverslag 2007 Operationeel programma EFRO 2007-2013
Regio Oost-Nederland**

Inhoudsopgave

Hoofdstuk	Titel	Pagina
1	Inleiding	4
2	Veranderingen van de algemene omstandigheden die van belang zijn voor de uitvoering van het bijstandspakket	5
3	Algemene voortgang van prioriteiten en maatregelen in het programma	10
4	Financiële en inhoudelijke voortgang van het programma	10
5	Door de beheersautoriteit en het Comité van Toezicht getroffen voorzieningen om de kwaliteit en de doeltreffendheid van de tenuitvoerlegging te waarborgen	11
6	Algehele coördinatie van Europees beleid in het programmagebied	14
7	Communicatie en PR	14
8	Bijlagen	19

1 Inleiding

Dit is het verslag over de uitvoering van het Operationeel Programma EFRO 2007-2013 over het jaar 2007. Middels dit jaarverslag voldoet het Provinciaal Bestuur van Gelderland, als managementautoriteit van het Operationeel Programma EFRO 2007-2013, aan de vereisten met betrekking tot rapportage, conform artikel 67 van de EG verordening nr. 1083/2006.

Het jaarverslag wordt conform de vereisten van de Europese Commissie, zoals neergelegd in artikel 67 van (EG) Nr. 1083/2006 en de Uitvoeringsverordening (EG) Nr. 1828/2006, opgesteld. Het jaarverslag is een basisdocument in het kader van het beheer van het operationeel programma:

- Het jaarverslag geeft inzage in de uitvoering van het Operationeel Programma en het proces dat zich tussen Europese Commissie en Beheersautoriteit afspeelt;
- Is een discussiedocument voor het Comité van Toezicht op basis waarvan zij lijnen uit kan zetten voor de komende jaren;
- Is de hoofdbron van informatie over het Operationele Programma en als dusdanig een discussiestuk voor het Comité van Toezicht en de jaarlijkse vergadering met de Europese Commissie, de beheersautoriteiten en de lidstaat;
- Het jaarverslag is een voorwaarde voor tussentijdse betalingen van de Europese Commissie.

Het Operationeel Programma EFRO 2007-2013 regio Oost-Nederland is goedgekeurd bij beschikking van de Europese Commissie d.d. 7 juli 2007 onder nummer CCI2007.NL.16.2.PO.004.

Het verslag is door het Comité van Toezicht onderzocht en goedgekeurd. En zal elektronisch verstuurd worden naar de Europese Commissie via het SFC2007 systeem voor 30 juni 2008.

Het Operationeel Programma Oost-Nederland 2007-2013 is opgesteld in partnerschap met het bedrijfsleven, kennis- en onderwijsinstellingen, de provincies Gelderland en Overijssel alsmede de stedelijke netwerken Zwolle -Kampen, Networkstad Twente, de regio Stedendriehoek, Regio De Vallei, en Stadregio Arnhem Nijmegen.

Het programma heeft de titel "GO" meegekregen: "Gelderland en Overijssel, gebundelde innovatiekracht".

In de voorbereiding van het opstellen van het programma is nauw samengewerkt met de betrokken rijkspartners (ministerie LNV, EZ en BuZa). Voorafgaand aan en ook tijdens het opstellen van het programma zijn in Gelderland en Overijssel diverse consultatiebijeenkomsten gehouden met een breed scala aan belangenorganisaties en instanties: bedrijfsleven, valleybureaus, landbouw- natuur- en milieuorganisaties, kennis- en onderwijsinstellingen, waterschappen en gemeenten.

De hoofddoelstelling van het Operationeel programma Oost-Nederland is het ontwikkelen van Oost-Nederland tot een toonaangevende Europese innovatieve regio.

Oost-Nederland heeft de potentie om door te groeien naar een Europese innovatieve topregio. De prioriteiten en de financiële inzet zijn primair gericht op de versterking van de kenniseconomie en innovatiekracht in Oost-Nederland.

De hoofddoelstelling is uitgewerkt in 4 subdoelstellingen:

- Het versterken van de kenniseconomie en het regionale innovatieve vermogen;
- Het versterken van de concurrentiepositie van het bedrijfsleven, het stimuleren van ondernemerschap en het creëren van duurzame werkgelegenheid;
- Het vergroten van de aantrekkelijkheid en de leefbaarheid van Oost-Nederland, in het bijzonder de stedelijke netwerken;
- Het versterken van de sociaal-economische attractiviteit van de stedelijke gebieden.

Deze doelen kennen een samenhang met de prioriteiten die voor dit programma ontwikkeld zijn, waarbij de ene doelstelling meer invloed heeft op de prioriteit dan de andere.

Deze laatste 3 subdoelstellingen zijn reeds bekend in de regio door het oude EPD Oost programma 2000-2006. De subdoelstelling versterken van de kenniseconomie en het regionale innovatieve vermogen is nieuw en krijgt daarom extra aandacht in de regio. Samen met de uitvoeringpartners zijn in 2007 voorlichtingsbijeenkomsten gehouden over deze subdoelstelling.

2 Veranderingen van de algemene omstandigheden die van belang zijn voor de uitvoering van het bijstandspakket

Voor de uitvoering van het programma GO en het begrip van de acties, die in het GO plaatsvinden en de resultaten die geboekt worden, is de achtergrond van de sociaal-economische ontwikkeling van het gebied van belang.

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de actuele stand van zaken van de regionale economie in Oost-Nederland. Gegevens met betrekking tot het overgrote deel van de programma-indicatoren zijn slechts tot en met 2006 beschikbaar is. Op een groter schaalniveau is echter recenter cijfermateriaal beschikbaar, waarmee de huidige situatie meer accuraat kan worden beschreven. In deze paragraaf worden dan ook gegevens gepresenteerd die betrekking hebben op het rapportagejaar 2007.

Macro-economische ontwikkeling Nederland

Alvorens in te gaan op de huidige situatie in Oost-Nederland wordt allereerst een paar nationale (macro-) economische trends weergegeven, die betrekking hebben op het rapportagejaar 2007. De Nederlandse economie vertoonde in 2006 een groei van 3,0% ten opzichte van 2005¹. In 2007 bedroeg deze groei 3,5%. Hoewel het consumentenvertrouwen in 2007 ten opzichte van 2006 een lichte stijging vertoont, nam dit vertrouwen de laatste vier kalendermaanden af door slechte economische berichten in september (onder andere de kredietcrisis in de Verenigde Staten). De bestedingen van de huishoudens bleven echter wel op peil; zij besteedden meer dan in 2006, aldus het CBS. Wanneer Nederland vergeleken wordt met Europa zien we dat de economische groei in Nederland bijna een procentpunt hoger ligt. Bedroeg de inflatie in Nederland in 2006 nog 1,25%, in 2007 is deze licht gestegen tot 1,74%. Deze is in lijn met de ontwikkeling na 2003, waarna dit percentage jaarlijks onder de 2% is gebleven. In de Eurozone heeft Nederland het laagste inflatiepercentage.

De nationale arbeidsmarkt vertoonde net als in 2006 een positieve ontwikkeling. Deze ontwikkeling zorgde er onder andere voor dat de consumptieve bestedingen op peil bleven; huishoudens verkregen meer inkomsten uit arbeid. Het werkloosheidspercentage in Nederland blijft verder dalen en daarnaast blijft het aantal banen groeien. Ter illustratie, het werkloosheidspercentage over 2005 was 6,5%, wat is gedaald met 1 procentpunt naar 5,5 over 2006 en wederom met 1 procentpunt naar 4,5% over 2007 (CBS). Het percentage ligt in Nederland een stuk lager in vergelijking met Europa dat een werkloosheidspercentage kent van 7%.

Concluderend kan gesteld worden dat de economische groei en de positieve ontwikkelingen omtrent inkomen en de arbeidsmarkt/werkloosheid een goed fundament legden voor het positieve consumentenvertrouwen en de bestedingen in Nederland.

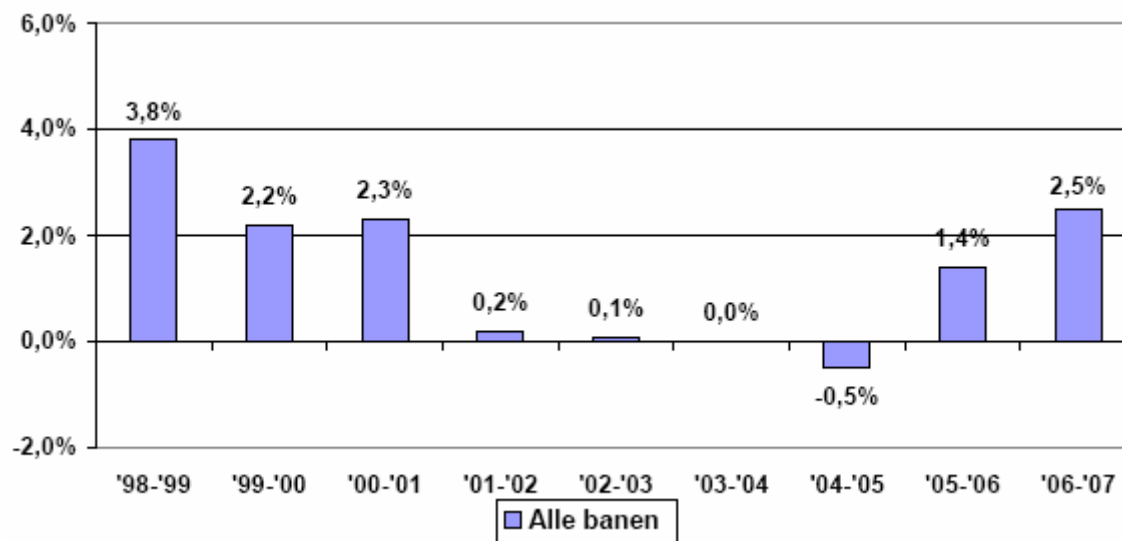
Kerncijfers provincie Gelderland

Figuur 2.1 toont aan dat het herstel van de werkgelegenheid, dat is ingezet vanaf 2005, zich ook in 2007 heeft voortgezet. Ten opzichte van 2006 is in Gelderland het aantal banen toegenomen met 22.740 naar 938.880. Ter illustratie is figuur 2.2 opgenomen waarin absolute aantallen weergegeven zijn betreffende de werkgelegenheid.

Het aantal bedrijven blijft overigens eveneens groeien, sneller dan het aantal banen. Dit aantal nam toe met 4.680 naar een totaal van 120.700, een toename van 4%.

¹ CPB, april 2008

Figuur 2.1: Werkgelegenheidsontwikkeling Gelderland, 1998-2007 (Bron: Eerste uitkomsten werkgelegenheidsonderzoek 2007 Gelderland).

Figuur 2.2: Werkgelegenheidsontwikkeling Gelderland, 2006-2007, absolute aantallen (Bron: Eerste uitkomsten werkgelegenheidsonderzoek 2007 Gelderland).

	2006	2007	groei '06-'07 absoluut	groei '06-'07 in %
Alle banen	916.140	938.880	22.740	2,5%
Grote banen	746.870	768.710	21.840	2,9%
Kleine banen	137.670	135.920	-1.750	-1,3%
Uitzendbanen	31.600	34.260	2.660	8,4%
Mannen (grote en kleine banen)	503.720	513.340	9.620	1,9%
Vrouwen (grote en kleine banen)	380.830	391.290	10.470	2,7%

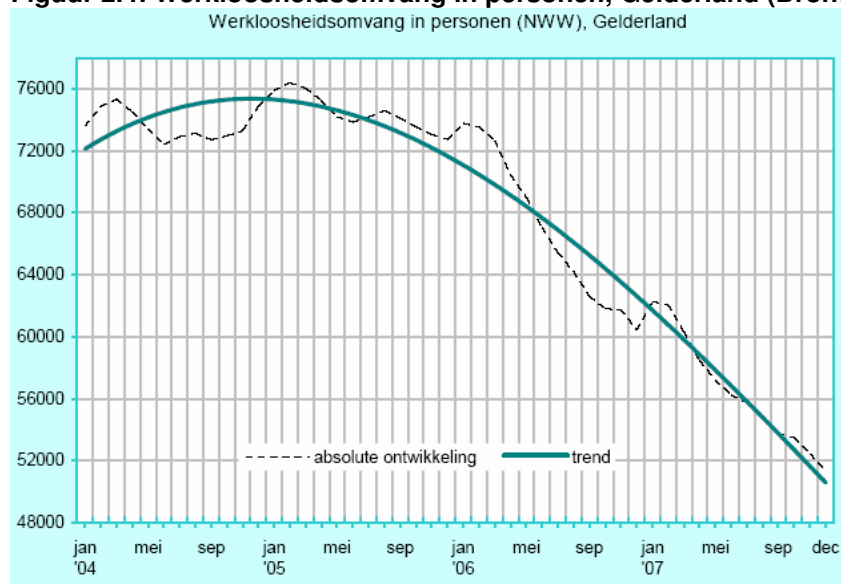
De groei van de werkgelegenheid in Nederland bedroeg in 2007 2,2%, in de provincie Gelderland bedroeg dit percentage 2,5%, net iets hoger dan het landelijke cijfer. Met dit percentage behoort Gelderland tot de 'middenmoot' in vergelijking met andere provincies.

Figuur 2.3 geeft de werkgelegenheidsontwikkeling naar sector weer. Hieruit valt op te maken dat enkel de sector landbouw/visserij voor wat betreft de groei negatief uitvalt in Gelderland, deze sector verliest relatief veel banen. Tevens is de ontwikkeling in de sector financiële instellingen opvallend: deze vertoont een aanzienlijk lagere groei in 2007 (1,6%) in vergelijking met 2006 (4,5%). De sectoren landbouw/visserij, industrie/delfstofwinning, bouwnijverheid en gezondheids-/welzijnszorg zijn, wanneer naar het landelijke aandeel gekeken wordt, relatief goed vertegenwoordigd in Gelderland. Voor de transportsector en de sector financiële instellingen geldt dit niet; zij zijn minder vertegenwoordigd.

Figuur 2.3: Werkgelegenheidsontwikkeling naar sector provincie Gelderland 2006-2007 (Bron: Eerste uitkomsten werkgelegenheidsonderzoek 2007 Gelderland)

sector	groei 2006-2007 in %		Aandeel in Nederland
	Nederland	Gelderland	
Landbouw/visserij	-1,6%	-3,4%	13,7%
Industrie/delfstoffenwinning	0,7%	0,6%	13,3%
Productie en distributie van electriciteit, aardgas en water	-0,2%	1,8%	12,9%
Bouwnijverheid	3,2%	4,6%	13,1%
Reparatie van consumentenartikelen en handel	1,9%	2,8%	12,4%
Horeca	2,9%	2,6%	12,2%
Vervoer, opslag en communicatie	2,3%	3,6%	9,7%
Financiële instellingen	4,5%	1,6%	9,5%
Zakelijke dienstverlening/verhuur, handel onroerend goed	4,1%	5,2%	10,7%
Openbaar bestuur, overheid.	0,6%	1,6%	12,5%
Onderwijs	1,9%	2,2%	12,3%
Gezondheids-, welzijnszorg	2,5%	2,4%	13,5%
Overige dienstverlening	2,7%	2,1%	11,2%
<i>Alle sectoren</i>	2,2%	2,5%	12,2%

Figuur 2.4: Werkloosheidsomvang in personen, Gelderland (Bron: Provincie Gelderland)

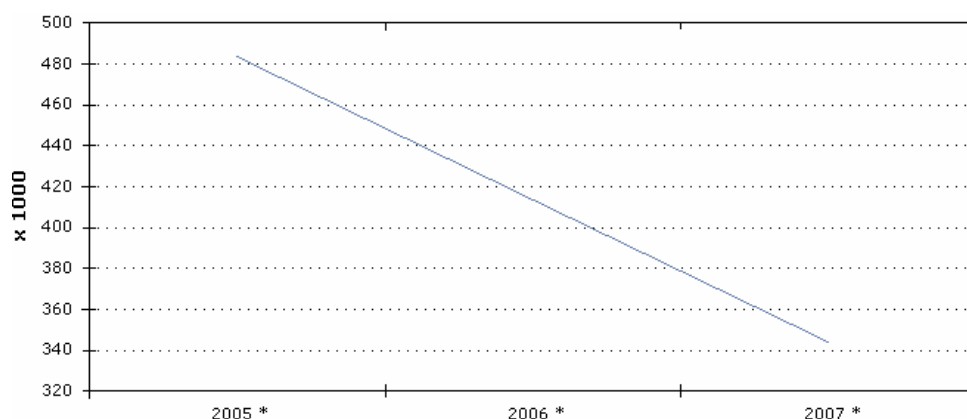

De werkloosheid in Gelderland is in 2007 gedaald met ongeveer 800 personen per maand. Deze daling is ook terug te vinden in de landelijke cijfers. In 2006 waren er 413.000 werklozen ten opzichte van de beroepsbevolking en in 2007 waren dit er 344.000. Desondanks kent Gelderland toch nog steeds meer dan 50.000 werklozen. Dit is onder meer te wijten aan de imperfecte aansluiting tussen vraag en aanbod².

² Provincie Gelderland

De werkloosheidsomvang van Gelderland is weergegeven in figuur 2.4 en die van Nederland in figuur 2.5.

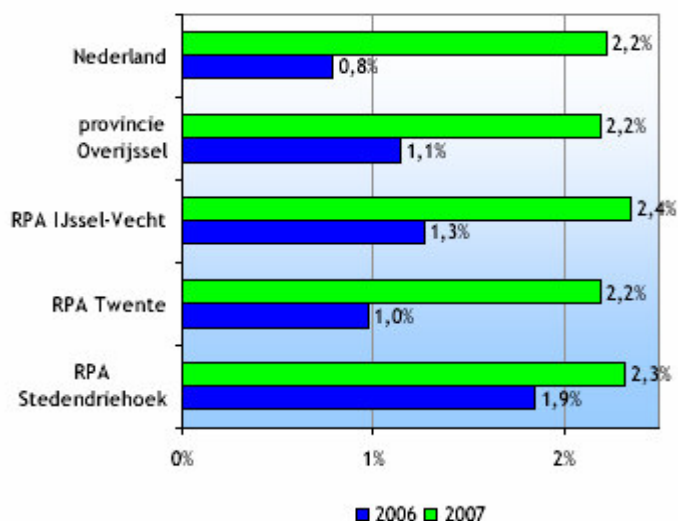
Figuur 2.5: Totale werkloze beroepsbevolking Nederland maandelijkse cijfers werkloze beroepsbevolking Nederland (Bron: CBS)

Kerncijfers provincie Overijssel³

De werkgelegenheid is in de provincie Overijssel nog meer gegroeid dan in 2006. In de provincie Overijssel groeide de werkgelegenheid met 2,2% (zie figuur 2.6). De grootste groei is waarneembaar in de regio IJssel-Vechtstreek. In 2006 was de werkgelegenheidsgroei in Overijssel hoger dan in Nederland. In 2007 groeide de werkgelegenheid in Overijssel en Nederland even hard.

Figuur 2.6: werkgelegenheidsontwikkeling 2006 en 2007

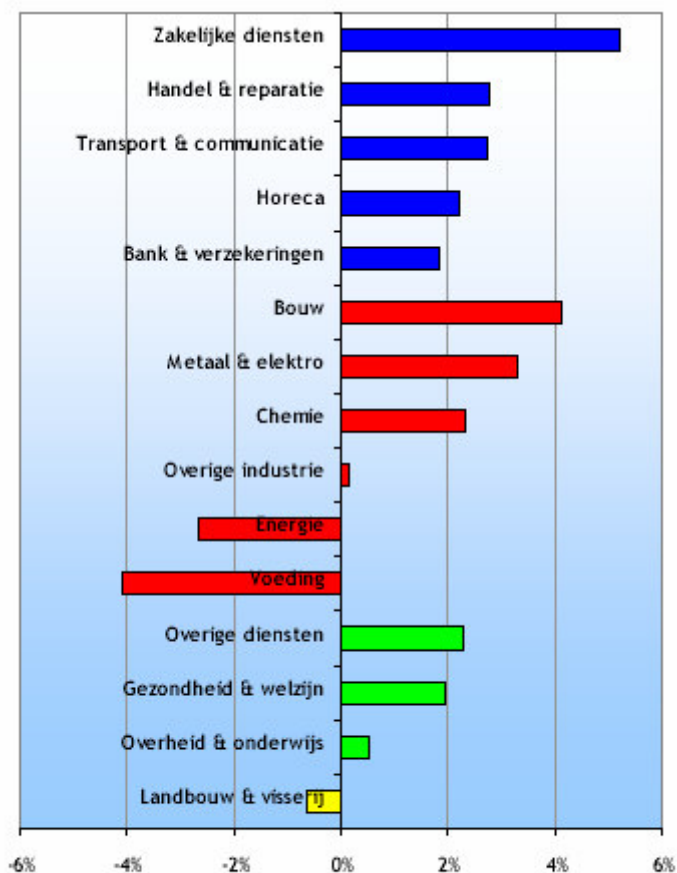

Bron: LISA, BIRO, PWE, DWE, Etil.

Wanneer we kijken naar de sectorale groei van de werkgelegenheid kan geconcludeerd worden dat de groei in 2007 het sterkst was in de commerciële dienstverlening (3,3%). De toename in deze sector is vooral veroorzaakt door een toename in de zakelijke dienstverlening (zie figuur 2.7). Deze sector laat een sterkere groei zien dan de overige commerciële diensten, hoewel in de sectoren handel en transport de werkgelegenheid eveneens flink is gegroeid.

³ Bron: Arbeidsmarkt Prognoses Overijssel, nieuwsbrief maart 2007 (Etil, in opdracht van provincie Overijssel)

Figuur 2.7: Sectorale werkgelegenheidsontwikkeling in Overijssel, 2007

Bron: LISA, BIRO, PWE, DWE, Etil.

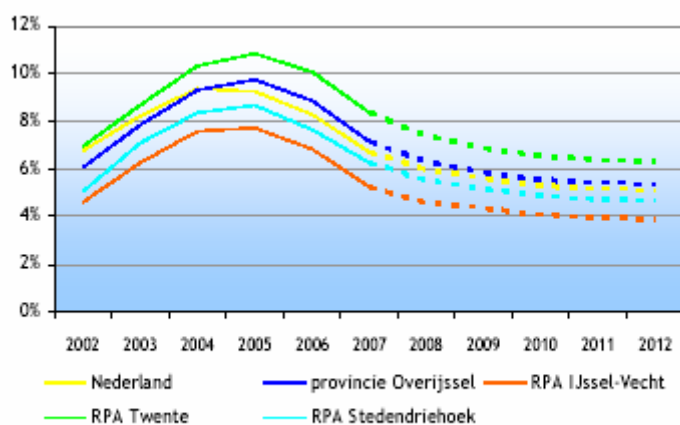
De werkgelegenheid in de nijverheid is in 2007, na een daling in 2006, toegenomen met 2,0%. In verschillende branches is de werkgelegenheid gegroeid. Vooral de groei in de bouw en metaal & elektro is opvallend, aangezien deze in 2006 nog daalde. In de sectoren energie en voeding is nog steeds sprake van een dalende werkgelegenheid, respectievelijk -2,6% en -4,1%. In de sector niet-commerciële dienstverlening is de groei in 2007 met 1,4% relatief iets lager dan in 2006 (1,5%). Opvallend tot slot is de relatief lagere daling van de werkgelegenheid in de sector landbouw en visserij van -3,6% in 2006 naar -0,7% in 2007.

De verwachting is dat de piek van de werkgelegenheids groei in 2007 was en dat de groei na 2008 zal afvlakken. De komende jaren blijft de ontwikkeling van de werkgelegenheid van Overijssel iets hoger dan Nederland uitvallen, maar het verschil blijft klein. De werkgelegenheid zal vooral toenemen in de commerciële dienstensector.

De ontwikkeling van het aantal niet-werkende werkzoekenden (NWW) bereikte op 1 januari 2007 het hoogtepunt met 7,8%. Sindsdien is het werkloosheidspercentage (uitgedrukt in NWW gedeeld door beroepsbevolking) gaan dalen in de provincie Overijssel met 6,3% NWW werklozen op 1 januari 2008. Het jaar 2007 wordt dus gekenmerkt door een relatief sterke daling van de werkloosheid. Het werkloosheidspercentage ligt sinds 2004 boven het Nederlands gemiddelde.

De verwachting is dat de NWW-werkloosheid zal blijven afnemen als gevolg van de opgaande conjunctuur en de afnemende groei van de beroepsbevolking (zie onderstaande figuur 2.8).

Figuur 2.8: Ontwikkeling aantal NWW als percentage van beroepsbevolking, jaargemiddelde 2002-2012

Bron: CWI, CBS, Etil.

Conclusies economische ontwikkeling Oost-Nederland rapportagejaar 2007

In 2007 waren de ontwikkeling van de werkgelegenheid en de werkloosheid positief voor de provincies Gelderland en Overijssel. De werkgelegenheid nam toe en de werkloosheid is afgenomen. De economische groei van voorgaande jaren is ook in 2007 voortgezet. Daarmee volgen beide provincies de nationale trend.

3 Algemene voortgang van prioriteiten en maatregelen in het programma

Als gevolg van de late goedkeuring van het toetsingskader door het Comité van Toezicht (18 januari 2008) zijn in het verslagjaar geen middelen besteed of gecommiteerd.

Het jaar 2007 is met name besteed aan de voorbereidingen van het programma, zowel t.a.v. de inhoud als t.a.v. de operationalisering.

4 Financiële en inhoudelijke voortgang van het programma

4.1 Financiële Voortgang

De managementautoriteit van het Operationeel Programma Oost-Nederland (provincie Gelderland) heeft in augustus 2007 2% voorschot van de Europese Commissie ontvangen. Dit voorschot betrof een bedrag van € 3.282.000.

De huidige status van het programma heeft als gevolg dat er in het jaar 2007 nog geen subsidiebeschikkingen zijn afgegeven en er derhalve nog geen betalingen aan subsidieontvangers hebben plaatsgevonden.

Wel zijn er in het kader van prioriteit 4 (Technische Bijstand) uitgaven gedaan aan derden en wel voor een totaalbedrag van € 42.471. Deze uitgaven hebben met name betrekking op voorbereidingskosten en communicatie. In 2007 is geen betalingsaanvraag uitgegaan. De cijfermatige toelichting wordt gegeven in de bijlage 1.

Uitsplitsing van het gebruik van de fondsen en bijstand per doelgroep zijn niet van toepassing in het GO-programma Oost Nederland. Ook was er in 2007 geen sprake van terugbetaalde of opnieuw

gebruikte bijstand.

4.2 Inhoudelijke Voortgang

In 2007 zijn geen middelen gecommiteerd of besteed in het Operationeel Programma Oost-Nederland.

Wel is er veelvuldig overleg gepleegd met partners en potentiële subsidieaanvragers voor het programma om te komen tot een goede invulling van het programma. In bijlage 2 zijn de indicatieve streefwaarden per indicator per prioriteit opgenomen.

Het programmamanagement participeert in de landelijke werkgroep Indicatoren. Deze werkgroep heeft als doel te komen tot een landelijke uniformering van indicatoren bij de verschillende operationele programma's in Nederland

Het jaar 2007 is te karakteriseren als opstartjaar. De meeste werkzaamheden stonden in het teken van de organisatorische inrichting en nadere formele inkleding van GO Oost Nederland. Er zijn geen belangrijke wijziging geweest in de duurzaamheidsis zoals beschreven in artikel 67 (EG) Nr. 1083.

Voor het verslagjaar 2007 heeft noch de Management Autoriteit noch het Comité van Toezicht toezicht- of evaluatiemaatregelen genomen. Dit zijn onder andere regelingen voor het verzamelen van gegevens van ondervonden moeilijkheden en maatregelen om deze op te lossen.

4.3 Geconstateerde uitvoeringsproblemen en gekozen oplossingsmaatregelen

GO Oost Nederland is goedgekeurd door de Europese Commissie op 7 juli 2007. De resterende tijd tot december 2007 was te kort om projecten goed te keuren. Ook is het toetsingskader pas op 18 januari 2008 vastgesteld door het Comité van Toezicht. Dit kan problemen opleveren voor de bestedingen volgens N+2. Omdat het beschikbare budget volgens de programmabegroting (de planning) binnen twee jaar na 2007 moet zijn opgemaakt (dus eind 2009).

Nu de projecten later beginnen, is de kans groter dat in de resterende tijd niet voldoende uitgaven worden gedaan. Er is in dit verband binnen GO Oost Nederland voor gekozen een projecten-pijp-lijn systeem op te zetten met potentiële projecten om daarmee zo goed mogelijk inzicht en sturing te krijgen in de geplande bestedingen.

4.4 Voortgang en financiering van de grote projecten

In 2007 zijn geen grote projecten gecommiteerd of uitgevoerd.

5 Door de beheersautoriteit en het Comité van Toezicht getroffen voorzieningen om de kwaliteit en de doeltreffendheid van de tenuitvoerlegging te waarborgen

5.1 Comité van Toezicht

Het Comité van Toezicht heeft formeel voor het eerst op 26 oktober 2007 vergaderd. Deze vergadering is de startdatum voor de uitvoering van het Operationeel Programma Oost-Nederland. Het Comité is tijdens deze eerste vergadering op de hoogte gesteld van de voortgang van het Operationeel Programma Oost-Nederland. In deze vergadering is het Reglement van Orde vastgesteld en het communicatieplan besproken. Ook is in deze vergadering het toetsingskader aan de orde gesteld en aangehouden: het Comité hecht eraan, dat in het toetsingskader geen strengere eisen worden gesteld dan door Europa en Den Haag zijn voorgeschreven en dat duidelijk is in het toetsingskader waar de genoemde criteria vandaan komen. In de tweede vergadering van het Comité van Toezicht op 18 januari 2008 is het aangepaste toetsingskader vastgesteld.

Het Comité van toezicht wordt voorgezeten door de provincie Gelderland als Managementautoriteit van het programma. In het Comité van toezicht worden in ieder geval opgenomen de vertegenwoordigers van de provincies Gelderland en Overijssel, de vijf stedelijke netwerken, de

rijkspartners, sociaal-economische partners, kennisinstellingen en milieu- en natuurorganisaties. Op verzoek van de Europese Commissie neemt ook een vertegenwoordiger van de Europese Commissie deel aan het Comité van toezicht.

De samenstelling van het Comité van Toezicht geeft ook nadrukkelijk invulling aan het partnerschapbeginsel door een brede samenstelling van betrokken partijen.

Leden van het Comité van Toezicht Regio Oost Nederland

Vertegenwoordigende instantie	lid	plaatsvervangend lid
Provincie Gelderland	gedeputeerde mw. M.H.H. van Haaren, voorzitter	
Provincie Overijssel	gedeputeerde D. Buursink, plv. voorzitter	
Europese Cie	dhr. G. Muijzers	
Ministerie van EZ	drs. E. van der Eijk	adv. lid: drs. R. van Raak
Netwerkstad Twente	burg. P. den Oudsten (gem. Enschede)	E. den Helder (gem. Enschede)
Netwerkstad Zwolle-Kampen	weth. M. Knol (gem. Zwolle)	Weth. E. Boerman (ag. Lid) (gem. Kampen)
Stedendriehoek	burg. Ir. A.P. Heidema (gem. Deventer)	Weth. R. Metz (gem. Apeldoorn)
De Vallei	burg. Mr. J.A.L. Houben (gem. Barneveld)	Weth. H. Lambooij (gem. Nijkerk)
Stadsregio Arnhem-Nijmegen	drs. J.J. Modder (vrz. stadsregio Arnhem-Nijmegen)	Weth. Mw. J.G. Kunst (gem. Nijmegen)
SER-Overijssel	ing. C.J. van den Bos (lid van bestuur)	H. Kloosterboer (secretaris)
SER-Gelderland	D. Wilton, bestuur VNO-NCW	drs. J.W. Ludwig (secretaris)
Kennisinstellingen	dhr. Ir. K.J. van Ast (lid college van bestuur Universiteit Twente)	Dhr. dr. A.A.J.M. Franken (lid college van bestuur Radboud Universiteit)
Duurzaamheidsautoriteit	dr. ir. T.J.N. de Bruijn (lectoraat duurzame ontwikkeling van de leefomgeving, Saxion Hogeschool Deventer)	
Provincie Gelderland	drs. M. van den Berg, secretaris	

5.2 Managementautoriteit

De managementautoriteit voor het Operationeel Programma Oost-Nederland 2007-2013 is de Provincie Gelderland. De provincie heeft reeds in eerdere programmaperioden Europese programma's uitgevoerd. In de vorige periode was de samenwerking in het programma omvangrijk omdat toen nog drie provincies samenwerkten (Gelderland, Overijssel en Utrecht) en het programma bestond uit een vijftal deelprogramma's. Bij het Operationeel Programma Oost-Nederland 2007-2013 werken de provincies Gelderland en Overijssel wel veel intensiever samen en dit heeft grote impact op de organisatie van het Operationeel Programma Oost-Nederland. Zowel bestuurlijk als ambtelijk zijn

processen en beleid goed afgestemd.

Tussen de managementautoriteit (provincie Gelderland), certificeringsautoriteit (Dienst Regelingen van het ministerie van LNV, auditautoriteit (auditdienst ministerie van Financiën) en het verantwoordelijke Ministerie van de Lidstaat (ministerie van EZ) is op 14 februari 2008 tijdens een grote openingshappening op Papendal, een convenant getekend. In dit convenant wordt geregeld hoe de taken en verantwoordelijkheden, die samenhangen met de uitvoering van het Operationeel Programma Oost-Nederland zijn verdeeld over de betrokken partijen.

Daarnaast is op 15 december 2006 een convenant getekend tussen de betrokken provincies (Gelderland en Overijssel) en de stedelijke netwerken in Oost Nederland (Zwolle-Kampen Netwerkstad, Stedendriehoek, Netwerkstad Twente, Stadsregio Arnhem Nijmegen en Regio de Vallei). Ook is hierin geregeld hoe de taken en verantwoordelijkheden liggen tussen de betrokken partijen binnen het programma.

Het Programmasecretariaat is binnen de provinciale organisatie van Gelderland ondergebracht bij de nieuwe subsidieafdeling. Deze nieuwe subsidieafdeling is naast de provinciale subsidies belast met de uitvoering van diverse Europese programma's, waaronder POP, Leader+, en Interreg IV. Het Programmasecretariaat omvat een frontoffice voor Gelderland en een gezamenlijke backoffice voor Gelderland en Overijssel. In Overijssel is een eigen frontoffice voor de provincie ondergebracht bij het Europaloket.

Het voeren van een gezamenlijke backoffice is één van de verbeterpunten t.o.v. de vorige periode: de beoordeling en verwerking van aanvragen, tussenrapportages en eindverslagen liep enigszins uiteen. Door een gezamenlijke backoffice worden dergelijke interpretatieverschillen voorkomen.

Door de Managementautoriteit wordt de bevoegdheid voor het afgeven van beschikkingen voor Overijsselse projecten gemandateerd aan Gedeputeerde Staten van Overijssel. Een en ander wordt vastgelegd in het in 2008 te tekenen convenant tussen de Provincie Gelderland en de Provincie Overijssel.

De complexiteit van het integrale programma heeft in 2007 geleid tot intensief afstemmingsoverleg, omtrent de beheers- en controlestructuur, met de betrokken bestuurlijke gremia. Daarnaast wordt een Handboek Beheer en Controle opgesteld, waarin de Administratieve Organisatie en de diverse administratieve processen zijn beschreven.

Daarnaast is door het programmamanagement veel aandacht besteed aan het Nationaal Actieplan EFRO 2000-2006. De verbetermaatregelen die zijn getroffen in het kader van het Nationaal Actieplan EFRO 2000-2006 worden onverkort toegepast op de programmaperiode 2007-2013.

5.3 Certificeringsautoriteit

De Certificeringsautoriteit voor het Operationeel Programma Oost-Nederland is de Dienst Regelingen van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. De Certificeringsautoriteit is verantwoordelijk voor het verifiëren van de juistheid en compleetheid van betalingsverzoeken en uitgavenstaten die de Managementautoriteit van het Operationele Programma Oost-Nederland indient bij de Europese Commissie. Ook is het de verantwoordelijkheid van deze autoriteit om ervoor te zorgen dat Europese bijdragen die ten onrechte zijn uitbetaald (wegens geconstateerde onregelmatigheden), worden teruggevorderd, en aan de Europese Commissie worden terugbetaald.

5.4 Auditautoriteit

Als centrale Auditautoriteit voor de Nederlandse EFRO Doelstelling 2 programma's treedt de Audit Dienst van het Ministerie van Financiën op. De Auditautoriteit beoordeelt voorafgaand aan de eerste betaalaanvraag de opzet en het bestaan van de AO/IC en ziet vervolgens er op toe dat het beheers- en controlesysteem van het operationele programma goed functioneert.

5.5 Stuurgroepen

Binnen het Operationeel Programma Oost-Nederland zijn in 2007 door het Comité van Toezicht twee stuurgroepen ingesteld. Een stuurgroep voor prioriteit 1 (innovatie, kenniseconomie en ondernemingschap) en een voor prioriteit 2&3 (attractieve stedelijke netwerken en steden).

De twee stuurgroepen zijn belast met de taak van de inhoudelijke beoordeling van projectvoorstellen en het toekennen van financiële bijdragen uit het programmabudget. Deze stuurgroepen opereren onder verantwoordelijkheid van de managementautoriteit en het Comité van Toezicht. In 2007 zijn geen stuurgroep bijeenkomsten geweest.

De stuurgroepen zijn, evenals het Comité van Toezicht, breed van samenstelling, waardoor draagvlak voor het programma bij de partners is geborgd en de bekendheid ervan wordt vergroot.

6. Algehele coördinatie van Europees beleid in het programmagebied

In de programmering is aandacht besteed aan de afstemming met het communautair beleid op de diverse terreinen. In afwijking van de voorgaande periode is er door de Managementautoriteit geen subsidieverordening voor de uitvoering van het Operationeel Programma Oost-Nederland opgesteld. Op grond van artikel 2 van het besluit d.d. 3 oktober 2007, houdende regels inzake bestuurlijke organisatie en financiering door het Rijk van projecten uit het Europees Fonds voor regionale Ontwikkeling voor de programmaperiode 2007-2013 zijn er door de Minister regels gesteld voor subsidie die bij wijze van cofinanciering dan wel ten laste van het Europees Fonds Regionale Ontwikkeling kan worden verleend aan degene die een project tot stand brengt dat past in een door de Minister aangewezen Europees programma. Deze regels zijn vastgelegd in de Regeling EFRO doelstelling 2 programmaperiode 2007-2013. Op grond van deze regeling is de managementautoriteit bevoegdheid tot het nemen van besluiten op projectaanvragen.

In de regio's van het programma Operationeel Programma Oost-Nederland is, door het actief zijn van verschillende Europese programma's, de kans aanwezig op stapeling van Europese gelden. Dit is echter niet toegestaan. Binnen Gelderland en Overijssel betreft het voornamelijk POP, Leader+ en Interreg IVA. Doordat in Gelderland en Overijssel een goede organisatorische setting is geregeld, is afstemming tussen de verschillende Europese programma's organisatorisch gewaarborgd.

7. Communicatie en PR

Het jaar 2007 stond wat betreft communicatie in het teken van het ontwikkelen van een passende projectnaam en logo en het schrijven van het communicatieplan.

In de zomer van 2007 – na vaststelling van het operationeel programma – is gestart met de communicatieanalyse voor het EFRO-programma in Oost-Nederland. Behalve inventariseren van de voorschriften en verplichtingen vanuit het programma, is gekeken naar de inhoud van het Operationeel Programma, zijn ervaringen uit het verleden meegenomen en gesproken met diverse betrokkenen bij het EFRO-programma voor Oost-Nederland.

Projectnaam en logo

Verder is uitgebreid gesproken met alle samenwerkingspartners teneinde van een gerichte briefing op te stellen voor de ontwikkeling van het projectlogo en –naam. Alle partners hebben aandachtspunten,

wensen en eisen ingebracht ten aanzien van het te ontwikkelen logo/naam en basis-huisstijl. Alle inbreng van de betrokkenen bij de provincie Gelderland en Overijssel alsmede de vijf stedelijke netwerken heeft geleid tot een uitgebreide briefing. Voorts werden enkele conceptontwerpen ontwikkeld voor de projectnaam en -logo. In een gezamenlijke bespreking met de samenwerkingspartners zijn deze ontwerpen gepresenteerd en toegelicht. Betrokkenen hebben uitgebreid gelegenheid gekregen te reageren en vragen te stellen.

De samenwerkingspartners kozen gezamenlijk voor de titel 'GO, gebundelde innovatiekracht', waarbij de letters G&O ook voor 'Gelderland' & 'Overijssel' staan. Gekoppeld aan deze gezamenlijk gekozen naam voor het programma is een speciaal projectlogo ontwikkeld.

Verder is in 2007 het algemene communicatieplan voor de regio Oost-Nederland ontwikkeld en – na afstemming met de samenwerkingspartners en ingebracht in het Comité van Toezicht in november aan de Europese Commissie verstuurd.

Het najaar van 2007 stond na afronding van het communicatieplan vooral in het teken van de voorbereidingen op de kick-off bijeenkomst voor het programma, het ontwikkelen van communicatiemateriaal zoals een algemene brochure, een speciale programmawebpage, presentatiemateriaal (zoals banieren en een presentatiewand) en correspondentiemateriaal (zoals briefpapier en adresstickers). De kick-off zelf vond plaats in het voorjaar van 2008, namelijk op 14 februari 2008 op Papendal.

De algemene brochure

De algemene brochure bevat de hoofdlijnen van de relevante informatie over het programma. Deze 'inleiding' op het EFRO-programma voor Oost-Nederland is behalve in fysieke vorm ook digitaal beschikbaar. De brochure is geschikt voor het globaal informeren van alle relevante doelgroepen van het programma.

De vormgeving van de brochure past in de huisstijl voor 'GO, gebundelde innovatiekracht' en versterkt daarmee de herkenbaarheid en uitstraling van het EFRO-programma voor Oost-Nederland. De inhoud is samengesteld in samenwerking met en overleg met de inhoudelijk betrokken programmamanagers van Overijssel en Gelderland.

De brochure is verspreid op de kick-off bijeenkomst en verkrijgbaar via de samenwerkingspartners, de GO-aanvraagbegeleiders en GO-contactpersonen.

De website www.go-oostnederland.eu

Speciaal voor het EFRO-programma is de website www.go-oostnederland.eu in het leven geroepen. Op deze website staat alle relevante informatie en nieuws van en over het EFRO-programma voor Oost-Nederland. Behalve informatie over het programma, de doelstellingen en prioriteiten, is op de website informatie te vinden over het aanvragen van subsidies, zijn belangrijke en interessante documenten te downloaden, zijn alle contactgegevens van de partners terug te vinden en worden veelgestelde vragen beantwoord.

Een belangrijk ander element van de website is het onderdeel 'Actueel'. Op dit onderdeel van de website is het laatste nieuws van en over het EFRO-programma Oost-Nederland terug te vinden, kunnen bezoekers interessante en relevante mediaberichten lezen en oude nieuwsberichten uit en over het programma teruglezen.

Belangrijke geplande onderdelen voor de GO-website die op dit moment in ontwikkeling zijn: de digitale projectenkaart (digitale landkaart met projectlocaties en gedetailleerde projectinformatie), een menu-onderdeel 'GO-projecten' (met o.a. overzichten van gehonoreerde subsidieaanvragen, algemene en actuele projectinformatie per project en links naar meer projectinformatie).

Het wordt dan ook mogelijk om een overzicht te publiceren van begunstigden, met de namen van de projecten en de subsidie(s), conform de Europese Richtlijnen. In 2007 zijn echter nog geen subsidieaanvragen beschikbaar. Ook is het nog wachten op de koppeling met het beheerdeel.

Presentatiemateriaal

Speciaal voor de ondersteuning van presentaties en bijeenkomsten waar 'GO' een rol speelt, zijn presentatiematerialen ontwikkeld. Met de speciale GO-aankleding wordt een herkenbare,

professionele en eenduidige uitstraling van het programma gerealiseerd.

Zo zijn er in 2007 vier eenvoudig te transporteren en op te zetten bannieren vervaardigd (zie bovenstaande foto) alsmede een grote presentatiewand (3 meter x 4 meter) met verlichtingsspots. Deze materialen fungeren als achterwand of aankleding bij bijeenkomsten, presentaties of een informatiestand.

Basis huisstijl

Ter ondersteuning van de eenduidige, herkenbare en professionele uitstraling van het EFRO-programma voor Oost-Nederland is in 2007 ook een basis correspondentieset ontwikkeld. Er is logopapier gedrukt, er zijn adresstickers met het GO-logo geproduceerd en zijn digitale formats met het GO-logo (voor o.a. correspondentie en powerpointpresentaties) ontwikkeld. Verder zijn – eveneens ten behoeve van de professionele en herkenbare uitstraling van het programma – speciale GO-visitekaartjes voor de belangrijke contactpersonen van het programma in ontwikkeling.

De kick-off bijeenkomst

Het najaar van 2007 stond tevens in het teken van de voorbereiding en organisatie van de kick-off bijeenkomst voor het EFRO-programma voor Oost-Nederland. Uitgangspunt voor de bijeenkomst was het geven van een officieel en feestelijk startsein voor het programma in Oost-Nederland. De bijeenkomst is bestemd voor de beoogde subsidieontvangers (onder andere ondernemers) en direct betrokkenen bij het programma (bestuurlijk en ambtelijk). Teneinde ook de ondernemers te bereiken, is gezocht naar een geschikt moment. In overleg met diverse betrokkenen is gekozen voor de combinatie van de GO-kick-off met een reeds gepland ondernemersevenement, te weten 'B'OOST'.

Het ondernemersevenement is een speciale happening voor ondernemers en door ondernemers in Oost-Nederland en sluit daarmee naadloos aan op de te bereiken doelgroep van het EFRO-programma. Vandaar dat gekozen is de 'B'OOST' datum en locatie over te nemen (14 februari 2008 te Papendal Arnhem).

Deze keuze bleek een succes, want op de bijeenkomst konden veel ondernemers verwelkomd worden bij de speciale GO-informatiestands (waar ook ondernemers stonden die uit eigen ervaring over het subsidieprogramma konden vertellen) en de kick-off bijeenkomst. Met meer dan honderd aanwezigen tijdens de kick-off vulde de GO-zaal uit. Ook werd veel informatiemateriaal uitgereikt aan geïnteresseerde bezoekers.

Een foto-impressie van de GO-aftrap:

8. Bijlage 1; Financiële Tabel (in euro's)

	Uitgaven die door de begunstigen zijn betaald en zijn opgenomen in aan de beheersautoriteit toegezonden betalingsaanvragen	Overeenkomstige overheidsbijdrage	EFRO	Private uitgaven	Uitgaven door de instantie die verantwoordelijk is voor betalingen aan de begunstigen	Totaal aan van de Commissie ontvangen betalingen
Prioriteit 1	0	0		0	0	0
Prioriteit 2	0	0		0	0	0
Prioriteit 3	0	0		0	0	0
Prioriteit 4	0	0		0	0	0
Totaal-generaal	0	0		0	0	3.282.000
Totaal in overgangsregio's in het totaal-generaal	0	0		0	0	0
Totaal in niet-overgangsregio's in het totaal-generaal	0	0		0	0	3.282.000
Uitgaven van het ESF type in het totaal-generaal als het operationeel programma wordt medegefinancierd door het EFRO	0	0		0	0	0

Bijlage 2; indicatieve streefwaarden per indicatoren per prioriteit van het operationeel programma Oost Nederland

Prioriteit 1

Outputindicator		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Totaal
Aantal R&D projecten	Resultaat	0*									
	Doel	- *									15
	Uitgangssituatie	n.v.t.									n.v.t. 0
Private R&D investeringen in € (in miljoenen)	Resultaat	0									
	Doel	-									10
	Uitgangssituatie	n.v.t. 0									n.v.t. 0
Publieke R&D investeringen in € (in miljoenen)	Resultaat	0									
	Doel	-									10
	Uitgangssituatie	n.v.t.									n.v.t. 0
Aantal ondersteunde startende bedrijven en kleiner bedrijven < 5 jaar	Resultaat	0									
	Doel	-									150
	Uitgangssituatie	n.v.t.									n.v.t. 0
Uitgelokte private vervolginvesteringen € (in miljoenen)	Resultaat	0									
	Doel	-									25
	Uitgangssituatie	n.v.t.									n.v.t. 0
Aantal samenwerkingsverbanden tussen bedrijven en kennis/researchinstellingen	Resultaat	0									
	Doel	-									100
	Uitgangssituatie	n.v.t.									n.v.t. 0
Impactindicator											
Aantal bruto gecreëerde arbeidsplaatsen in fte's (outcome)	Resultaat	0									
	Doel	-									900
	Uitgangssituatie	n.v.t.									n.v.t.

* In het verslagjaar 2007 zijn geen projecten beschikt, zodat geen materiële voortgang is gerealiseerd

Prioriteit 2

Outputindicator		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Totaal
Aantal projecten gericht op verbetering van natuur, landschap of cultureel erfgoed	Resultaat	0*									0
	Doel	-*									14
	Uitgangssituatie	n.v.t.									n.v.t.
Aantal toeristische-recreatieve projecten	Resultaat	0									0
	Doel	-									10
	Uitgangssituatie	n.v.t.									n.v.t.
Aantal hectare bedrijfsterreinen gemoderniseerd	Resultaat	0									0
	Doel	-									200 ha
	Uitgangssituatie	n.v.t.									n.v.t.
Aantal projecten gericht op verbetering bereikbaarheid via alternatieve vervoersvormen als OV, fiets, lopen, water	Resultaat	0									0
	Doel	-									10
	Uitgangssituatie	n.v.t.									n.v.t.
Aantal projecten gericht op verbetering bereikbaarheid	Resultaat	0									0
	Doel	-									10
	Uitgangssituatie	n.v.t.									n.v.t.
Aantal gerenoveerde of nieuwe stedelijke voorzieningen	Resultaat	0									0
	Doel	-									25
	Uitgangssituatie	n.v.t.									n.v.t.
Impactindicator											
Aantal bruto gecreëerde arbeidsplaatsen	Resultaat	0									0
	Doel	-									1.250
	Uitgangssituatie	n.v.t.									n.v.t.

* In het verslagjaar 2007 zijn geen projecten beschikt, zodat geen materiële voortgang is gerealiseerd

Prioriteit 3

Outputindicator		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Totaal
Aantal ondersteunde startende bedrijven en kleiner bedrijven < 5 jaar	Resultaat	0									
	Doel	-									30
	Uitgangssituatie	n.v.t.									n.v.t.
Aantal ondersteunende MKB-bedrijven	Resultaat	0									30
	Doel	-									
	Uitgangssituatie	n.v.t.									n.v.t.
Aantal projecten gericht op ondernemerschap, stads/wijkeconomie	Resultaat	0*									
	Doel	-*									25
	Uitgangssituatie	n.v.t.									n.v.t. 0
Aantal projecten gericht op participatie leefbaarheid of sociale activering	Resultaat	0									
	Doel	-									25
	Uitgangssituatie	n.v.t.									n.v.t. 0
Aantal m2 bedrijfslocatie gemoderniseerd	Resultaat	0									
	Doel	-									200.000
	Uitgangssituatie	n.v.t.									n.v.t. 0
Aantal gerenoveerde of nieuwe stedelijke voorzieningen	Resultaat	0									
	Doel	-									10
	Uitgangssituatie	n.v.t.									n.v.t. 0
Impactindicator											
Aantal ha bedrijfsterreinen gemoderniseerd	Resultaat	0									
	Doel	-									10
	Uitgangssituatie	n.v.t.									n.v.t.
Aantal bruto gecreëerde arbeidsplaatsen in fte's (outcome)	Resultaat	0									
	Doel	-									25
	Uitgangssituatie	n.v.t.									n.v.t.

* In het verslagjaar 2007 zijn geen projecten beschikt, zodat geen materiële voortgang is gerealiseerd